

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu
se primesc. Manuscripte
nu se retrimit.

INSERATE se primesc la AD-
MINISTRAȚIUNEA în Brașov și la
următoarele Birouri de anunțuri:
In Viena: M. Dukas Nachf.
Max. Augenthaler & Emerich Lesner.
Heinrich Schalk. Rudolf Mosse.
A. Oppelke Nachf. Anton Oppelk.
In Budapesta: A. V. Goldber-
ger, Ekstein Bernat. In Ham-
burg: Maroly & Liebmann.

PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o coloană 6 cr.
și 30 cr. timbru pentru o pu-
blicare. — Publicări mai dese
după tariful și învoială.

RECLAME pe pagina a 3.a o
seria 10 cr. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

A N U L L X I

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la 3-nii colectorii.

Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30, etajiu
I.: Pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
luni 3 fl. — Un exemplar 5 cr.
v. a. sau 15 bani. — Atât abo-
namentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 202.

Brașov, Joi 17 (29) Septemvre.

1898.

Reforma electorală la noi?

De ani de zile se tot vorbește de-o reformă electorală și de revizuirea legii electorale în Ungaria și Transilvania. Din timp în timp cesțiunea acăsta a fost sulevată în dietă și scim, că cu deosebire în periodul, când era ministru de interne Hieronymi, s'a făcut mare șvon cu preținsa intențiunea a guvernului, de-a presenta dietei un proiect pentru revizuirea legii electorale, și încă un proiect, cum se dicea, liberal.

Necesitatea, de-a se aduce o schimbare în starea abnormă de față în ce privesce mai ales censul și procedura electorală, precum le prevăd articuli de lege V din 1848 și XXXIII din 1874, este de mult recunoscută chiar și de Maghiari. Cu toate acestea până ađi încă nu s'a făcut nici un pas serios în direcțiunea acăsta.

Acum, în urma unei interpelațiunii a contelui Apponyi în afacerea reformei electorale, s'a vădut în cele din urmă constrins actualul ministru de interne Perczel de-a da un răspuns. În șelinta de Luni a camerei deputaților a declarat adevăd Perczel, că guvernul se ocupă cu cesțiunea revizuirii amintiților articuli de lege. Mai clar ăis, ministrul de interne a răspuns, că are intențiunea de-a presenta camerei un proiect de lege în acăstă privință, ăer a adaus indată, că în amănunte nu pöte intra și că astăđi încă nu se pöte pronunța asupra terminului, când crede, că va puté presenta amintitul proiect.

Nimeni nu va sta la indoelă, că aici se tracteză de-o reformă din cele mai grave și importante, care trebuia să fiă adusă înainte de toate celelalte așa ăise reforme, mari și mici. ăer nimeni dintre cei ce cunosc starea lucrurilor nu se va indoi, de altă parte, că în împrejurările de față și sub sistemul de guvernare actual o reformă electorală, care să fiă corăspundătoare împrejurărilor reale și cerințelor timpului,

este, scurt și cuprinăetor ăis, cu neputință.

Töttă dominațiunea de ađi, exclusivă a elementului așa ăis „alcătuitor de stat“, nu-și are öre răăđcina în legile electorale atât de defectuöse și nedrepte dela 1848 și 1874?

ăecă censul electoral nu este egal; ăecă pentru Transilvania este și astăđi în vigore legea escepțiunală electorală; ăecă prin împărțirea mandatelor, a cercurilor electorale și prin procedura esistentă electorală, — adaugănd pe de-asupra sistemul de presiuni, corupțiuni și volnicii, — s'a paralisat ori-ce drept și ori-ce libertate electorală a cetățenilor aparținători diferitelor naționalități nemaghiare: acăsta de sigur, că nu s'a făcut, decât numai pentru sporirea și întărirea dominațiunii esclusive artificiale a națiunii maghiare. De aici vine, că Maghiarii din dietă, guvernamentalii și opoziționalii, se tem așa de mult de-o reformă a legilor electorale și că, deși recunosc absoluta necesitate a unei schimbări, totuși nu se încumetă, șovăesc și întârăie mereu de a o duce în implinire. Dovadă și declararea cea mai nouă a ministrului Perczel, din care se vede, că încă va trece mult timp până ce guvernul se va decide a presenta un proiect de revizuire a legii electorale.

A fost deja un lucru mare, ăecă guvernul a declarat, că se ocupă cu reforma legii electorale. Organele lui de publicitate accentuăză acăsta cu un deosebit aplomb, ca și când ar voi să ăică, că de-acum pot fi liniștiți d'al de Apponyi și soți, căci în împrejurările de față, când pericolul din partea naționalităților este încă așa de mare, graba pöte numai strica tréba.

Guvernul unguresc este departe de-a înțelege acțiunea lui de reformă electorală în sensul genuin al cuvântului. Nu, așa departe nu merge intențiunea lui Perczel, ca să vré să trecă, în ce privesce dreptul și liber-

tatea de a alege, de-un mare reformator în înțelesul modern și liberal al cuvântului. Precum o mărturisesc foile guvernului scopul lui nu este de-a restabili cumpăna dreptății și a egalității în dispozițiile medievale și asupritore ale legilor esistente electorale, ci ținta, ce o urmăresce este numai de-a comasa acele legi tendențioöse într'una, dăndu-le o spöjală mai modernă, schimbănd și reformănd în fond însă numai acele dispozițiuni ale lor, cari nu sunt încă destul de favorabile naționalității maghiare și ar puté, fiind modificate, să i dea și mai mare putere.

Foile guvernului ni-au indicat și ne indică destul de clar, în ce direcțiune voesc guvernăntii să revizuescă legile electorale, pentru ca să fiă și în viitor asigurată preponderanța rasei maghiare, adevăd stăpânirea ei absolută și exclusivă în dietă.

Așa, de pildă, se ăice, că în Ungaria, și într'o parte mare a Transilvaniei, reprezentanța orașelor este, în raport cu reprezentanța cercurilor rurale, prea mică, pe când puterea naționalității maghiare este tocmai în orăse mai mare. Etă ăer un punct mare al revizuirii, ca orașele să trimită mai mulți deputați maghiari!

Tocmai de aceea însă, pentru că pretinsa reformă mai are și părți foarte delicate și grele de resolvat, guvernul și ömenii lui găsesc încă și astăđi, că ar fi foarte periculos pentru ei, ăecă s'ar grăbi prea tare cu reforma electorală, care atinge cele mai mari interese ale națiunii maghiare.

Așăder mai încetinel, domnilor dela guvern, căci și așa nu perdeți nimic. ăecă pierdem noi cesțialalți, pe cari îi priviți ca străini, dușmani și Dumneăeu mai scie ce, ce importă? Nu este tot căștigul vostru?

Este și va fi până când va fi, căci sciiți bine, că în lume toate merg numai până la o vreme.

Evenimentele din Franca.

Revisuirea procesului Dreyfus.

În Franca se pregătesc evenimente mari. Scirile, ce sosesc din Paris asigură, că guvernul a decis *revisuirea procesului Dreyfus*. Etă ce se telegrafăză din Paris cu data de 26 Septemvre:

„Consiliul ministerial de ađi, presidat de *Brisson*, a decis unanim, că dosarul afacerii Dreyfus să fiă transpus Curții de Casăție. Acăsta decisiune a adus ö consiliul de miniștri după lungi și infocate desbateri. Acum atărnă dela Curtea de Casăție hotărăirea, când să se suspendeze pedepsa lui Dreyfus, când și cum să-l aducă în Franca. Ministrul de justiție *Sarrien* a șovăit până în momentul din urmă, ca să trimită ori nu dosarul Dreyfus Curții de Casăție și fără sprijinul comisiunii revizuitoare, care în cesțiunea revizuirii se împărțise în două fracțiuni: 3 voturi pentru și 3 contra revizuirii. *Sarrien* mai era muncit și de gândul, că doi dintre miniștri: *Viger* și *Peytral* au combătut revizuirea, însă în fața majorității consiliului, s'au inclinat și ei“.

Atăta spune telegrama despre desbaterile consiliului ministerial, care s'a ținut în palatul ministerului de interne. Cel dintăiu, care a șit din consiliu, a fost ministrul de rășboi *Chanoine*. La apariția lui pe stradă, o cetă de dreyfusiști îl întâmpinară cu strigări de: „Trăescă revizuirea! Trăescă Picquart!“ Altă cetă de antirevisioniști strigară: „Pieră *Brisson*! Trăescă armata!“

În urma acestei decisiunii a consiliului ministerial, se susține, că *statul-major militar va dimisiona*, deöre ce el se vede acum blamat înaintea lunei întregi. Se mai șvonesce, că între cercurile mai înalte militare și între monarhiști să fac dese tractări, cum s'ar puté salva onörea Franței și a armatei.

Duminică s'a ținut în Paris un mare meeting antirevisionist, la care au participat cam 2000 de persoane. Meetingul a fost presidat de *Deroulède*, care a pronunțat un discurs înflăcărât contra lui *Brisson*. Au mai vorbit *Clemenceau*, *Jaurés* și *Trarieux* în contra revizuirii și cerănd cetățenilor să reformeze liga patrioților franceși. Discursurile lor au fost primite cu

FOILETONUL „GAZETEI TRANSILVANIEI“.

(18)

Colonelul Baron Urs David de Margina la Solferino și Lissa.

Conferință ținută de Colonelul austro-ungar *Francisc Rieger* în cercul militar din Sibiu și Brașov, la 2 Ianuarie și 20 Februarie 1898.

— Continuare. —

Luarea acestei dispozițiunii, care nu modifică nimic din problema încrucișătorilor „*Esploratore*“ și „*Stella d'Italia*“, consumă mult timp, aceste bastimente rămaseră la postul lor, ca avise contra escadrei imperiale. Durata acestui timp se întrebunță de cătră apărător în modul cel mai util, astfel că acesta la öra 4½ când reincepă lupta artileriei la St. Giorgio și Comisa, sta armat și gata pentru a intra din nou în lupta tot inegală. Indată recunosc ö Albini, că nu pöte îndrănsi să facă o debarcare la Comisa. Focul liniștit și bine ochit al bateriei *Magnaremi* și al tunurilor de pe dealul *Perlic*, îl convinseră, că apărătorul era vigilent și cu putere neînteruptă dispus la rezistență. Astfel se întörece Albini ăr spre portul *Karober*. În acest timp lupta pentru portul St. Giorgio se înflăcărăse peste măsură. „Afon-

datore“, „*Palestro*“ și „*Re di Portugallo*“ băteau cu tunurile lor colosale turnul *Wellington*. „*Re d'Italia*“, „*St. Martino*“ și „*Maria Pia*“ atacară fortificațiile dela flancul stâng al portului. Cu acestea se asociă Albini, bătând fortul St. Georg, bateria *Mamula* și *Zapparina* în spate. Pe la öra 5 intră „*Formidabile*“ urmat de divisia *chirasată* a lui *Vacca* („*Principe di Carignano*“, „*Castelfido*“ și „*Ancona*“) în portul St. Giorgio și, în fața bateriei *Mamula* la 300 m. de dënza, aruncă ancora. Bravul comandant de pe „*Formidabile*“, căpitanul de fregată *Cavaliere* de St. Bon, care, ca să vadă mai bine, sta afară din turnul comandantului, manevră bastimentul cu cărna și mașina, presentă întâi o lature inamicului, dănd o salvă de tunuri, și apoi pe cealaltă, făcând același lucru. Repetă manevra în credința, că în modul acesta va cauza mari stricăciuni inamicului, fără ca el însuși să sufere mult. ăer curajosul comandant al bateriei *Madona*, locotenentul *Jauernik* ghici indată manevra adversarului său periculos, pregăti totul și pe când Italianii ochiau, dădu foc. Câte-va obuse și mai ales elatură străbătură pe ferestri în interiorul corăbiei și causeră inamicului mari pagube în material și ömeni, deși numai patru tunuri putură lua parte la combaterea lui „*Formidabile*“. Dintre celelalte 3 tunuri, unul se demontase în ajun și celelalte combăteau divisia chi-

rasată a lui *Vacca*. Acăsta intrase la 6½ în port, ăer nu găsi spațiu suficient pentru manevră, ca să combată bateriile în timpul trecerii pe dinaintea lor. În schimb însă, efectul focului din bateria *Madona* și mai ales obusele aruncate de mortierele din turnurile *Bentink* și *Wellington*, fură de tot fericite. *Chirasatul „Ancona“* se aprinde și trebuie să părăsescă portul; lui îi urmară, deși cam trăgănd celelalte *chirasate* din divisia „*Castelfido*“ și „*Principe di Carignano*“, numai „*Formidabile*“ mai persista în fața bateriei *Madona*. Baronul *Urs* aduse și cele 3 tunuri din poziția de rezervă *Cosmo St. Andrea* și le puse în acțiune contra acestui bastiment. În același timp, și plină de dorința victoriei, se cobori și infanteria marină de pe platou în port, pentru a deschide focul de tiraliori asupra servanților de pe corabia inamică. Incepă să se întunece, „*Formidabile*“ suferise mari pagube în lupta de 3 öre. Avea 4 morți și 41 răniți, un tun demontat, vasul lua apă, oblönele ferestruilor mai toate distruse, său găurite, puntea era găurită, ambii cocori ai ancorei frânți, toate bărcile ciuruite și pe bord se iscă incendiu. Decă, bravul căpitan ridică ancora și, pentru a feri bastimentul de avarii și mai mari, părăsi portul în strigătele de bucurie nesfărșite ale apărătorilor.

(Va urma).

strigări de: „Trăescă armata! Jos Jidanii!“ Adunarea a votat o ordine de zi pentru reconstituirea ligei patrioților.

Este semnificativ, că consiliul de miniștri a adus deciziunea de revizuire tocmai în ziua, când Ovreei țin sărbătoarea lor numită *Jom-kippur*, care, după ritualul mosaic, este zi de plâns și jale. Acesta zi a devenit acum zi de bucurie pentru Jidanii din Franța și din lumea întrăgă, dat fiind, că afacerea Dreyfus a fost imbrățișată de întrăgă obștea israelită și sprijinită puternic de fabuloasele sume ale „alianței israelite universale“.

Este interesant, că organul flosemit „*Tagblatt*“ din Berlin, ocupându-se cu cestiunea revizuirii, declară, că *Dreyfus a fost și este un amic al Germaniei* și se bucură grozav asupra deciziunii consiliului de Lună.

Alt-fel vorbește „*Kölnische Zeitung*“. „Deciziunea de azi — dela 26 l. c., dăce organul de frunte din Colonia — cuprinde în sine simburile unor încurcături neprevăzute, cari ușor pot să ducă la o catastrofă. Acestă deciziune înseamnă *declararea de război a civililor contra puterii armate*. Cabinetul stă azi înaintea celei mai grele probleme din câte a avut vre-un ministeriu francez dela proclamarea republicii încoace“. De altfel și „*Kölnische Zeitung*“ salută prietinesc pe Brissou.

Acum se așteaptă convocarea camerelor, pentru-ca guvernul să-și justifice înaintea lor procedura. Spectacolul e cât se poate de trist.

Un proces de presă semnificativ.

Un proces de presă mult semnificativ s'a pertractat alaltăieri înaintea juriului din Peșta. Ca acusat a figurat redactorul diarului „*Budapesti Naplo*“, *Braun Sándor*. El a fost acusat de cătră d-l *Rubin Patița*, avocat în Alba-Iulia, pentru calumnie, respective vătămare de onoare.

„*Budapesti Naplo*“ a fost adus un articol, în care se spunea, că în locuința d-lui *Patița* s'a ținut un conventicul dușman statului și revoluționar, la care au luat parte câțiva din cunoscuții „agitatori români“. Se mai spunea, că la acel conventicul s'au luat măsuri de a-se introduce din nou un manifest din București, din care s'ar fi confiscat 18,000 de exemplare. Afară de acesta preținșii agitatori și complotiști să fi decis a scote un nou memorandum, sau a căruia redactare să fi fost însărcinat *Rubin Patița*. În actul de acuzare *Patița* arată, că toate aceste sunt calumnii nerușinate, menite a-i vătămă lealitatea și patriotismul, și cere prin urmare dela jurații satisfacțiune.

Pertractarea a condus-o judele *Zsidvay*. Acusatorul privat *Patița* nu s'a înfățișat la pertractare, ci a fost reprezentat prin d-l avocat *Dr. Titu Babeș*. Pe acusatul *Braun* l'a apărat redactorul șef al diarului „*Budapesti Naplo*“, *Jos. Vészi*.

După constituirea juriului, s'a citit articolul incriminat, pentru care acusatul *Braun* a luat răspunderea, declarând totodată, că o face, deși n'a scris el însuși acest articol, privitor la *Patița*.

Apărătorul *Vészi* găsește, că *Patița* folosește în actul său de acuzare termeni nerespectuoși față cu tribunalul unguresc, deși ca avocat, ce este, ar trebui să știe, în ce ton are să vorbească cu judecătoria. Se roagă, ca tribunalul de presă să-i aplice lui de acuzare să-o trimită la timpul său camerei advocaților, pentru ca acesta să introducă față cu el cerocetare disciplinară.

Președintele declară că observarea făcută de apărătorul lui *Braun* se va lua la protocol, ăr deciziunea asupra ei o va anunța dimpreună cu sentința.

Venind rëndul plidoarelor, d-l *Dr. Titu Babeș* a ținut vorbirea de acuzare și a cerut, ca juriul să declare vinovat pe acusat.

Apărătorul *Vészi*, combătând acuzarea d-lui *Patița*, dăce, că atacul, ce i s'a făcut în „*Bud. Naplo*“ este justificat, fiind-că *Patița* a lucrat tot-déuna în sens ostil Maghiarilor. Tot-odată s'a îndreptat cu furie

în contra „agitatorilor memorandiști“ sfârșind-vorbirea sa, plină de ură și de răință, așa:

„Acesti domni trăiesc din agitațiune, și fiind-că vechii lor lauri încep a vesteși, ei trebuiesc improspetați și de aceea ărăși fac ceva spre a atrage asupra lor privirile recunoscătorului popor român. Dăr fiă convingși, că gazetarul maghiar, chiar și cu pretul libertății sale, va bate clopotul într'o dungă spre a da alarma ori de câte-ori va observa vre-o mișcare în tabăra lor. Dela acesta nici temnița nu-i va reține. De sub această acușațiune cer deci achitare unanimă; faceți, ca acest verdict să fiă tot-odată o provocare pentru diariștii maghiari, ca pe acest teren să-și împlinescă și mai departe datorința cu curaj, constant și cu însuflețire“.

Sera la 8 ore s'a publicat verdictul juraților, prin care se achită unanm diaristul acusat *Braun*.

Simultan cu procesul intentat de d. *Rubin Patița*, s'a intentat aceluiași diar un proces de calumnie și vătămare de onoare de cătră medicul din Szentes, și medic școlar *Dr. Albert Molnar*. Acesta a fost învinuit într'o notiță a lui „*Budapesti Naplo*“, că a turburat în Szentes armonia socială, agitând între Creștini și Jidovi, și acesta numai cu scop de a-și câștiga clienți. S'a mai susținut, că a lătit placate cu inscripția: „Jos cu medicii jidani, jăfuitori! Mergeți la noul medic profesor!“ Totodată *Molnar* a fost declarat în acel articol de om nedemn.

În decursul pertractării martorul *Dr. Vadnay*, fișpan al Ciongradului, a declarat, că cunoește pe acusatorul privat *Molnar*, de când s'a așezat în Szentes; că în urma arătării sale și a inspectorului de școle, *Molnar* a fost destituit din postul de profesor; că numai înainte c'un an și jumătate și-a primit diploma; că își punea pe tablă câte 10 titule și denunța pe ceilalți medici; că ația în contra medicilor evrei și că pe păreții școlii, unde propunea el, se vedea scris în toate colțurile: „Jos cu medicii Evrei jăfuitori!“.

Avocatul lui *Molnar* a cerut ca juriul să declare vinovat pe acusat, care era tot redactorul *Braun*, pentru-că nu s'a dovedit, că *Molnar* a lătit amintitele placate antisemite. Juriul cu 11 contra unui singur vot, a declarat vinovat pe *Braun*, ăr tribunalul l'a condamnat la 8 zile închisore și 50 fl. amendă.

Congresul archi-corteșilor.

Așa numesce, foarte potrivit, „*Alkotmány*“ congresul reuniunii notarilor comunali și cercuali, care s'a deschis Lună în Budapeșta și la care au luat parte cam 160 de membri.

Raportul anual și propunerile comitetului central esecutiv merită nițică atențiune și din partea noastră, vorba fiind de acele organe ale stăpânirii, cari sunt azi cei mai mari domni în comună; cari prezentă prin sate comitatul și ministeriul; cari adună dările cu doba și fără milă și cari, dela „noua ordine“ încoe, sunt și „popi“ inpintenați și inatilați cărora le duce grôza ori-ce creștin adevărat. Sunt mari „domni“ notarii, fiind-că fișogăbirul judecă și dispune după cum îi spune notarul, ba chiar și fișpășii pun mare pond pe notari, căci cine altul, decât nu ei, adună voturile guvernamentale, ei pregătesc listele electorale din cari elimină pe alegătorii opoșionali și introduc adese-ori în liste și pe cei-ce nu sunt alegători, însă de „sentimente“ guvernamentale.

Raportul comitetului reuniunii acestor ființe devenite *pariu* — cum a dis însuși președintele *Kuncze* cătră *Banffy* — ridică o mulțime de plângeri asupra neajunsurilor din domeniul administrației comunale, și la primul loc se ocupă cu *socialismul agrar*, devenit acum și în Ungaria pericol constant, pentru a căruia înlăturare nu s'a făcut nimic până acum, așa că legea muncitorilor de câmp nu se poate esecuta din pricina organizării defectuose a administrațiunii. Raportul cuprinde un capitol voluminos despre îngreunarea peste măsură mare a comunelor din partea sta-

tului. Pe când comunelor li-se cer jertfe mari pentru probleme cu caracter de stat, pe atunci statul nu le împărtășește de nici un favor, ast-fel, că dările indirecte și aruncurile de tot felul cresc din an în an tot mai mult. Pe calea acesta apoi este imposibil, ca comunele să-și vadă de regularea afacerilor proprii, în ceea-ce privesce igiena publică, ajutorarea în miserie etc.

Corpul notarilor are următoarele gravamine și pretensiuni: posturile de notari comunali și cercuali să fiă umplute prin *numire*; notarii să fiă împărțiți în clasă separată la pensionare; *plata să li-se îmulțescă*; să fiă ajuturați de stat când împlinesc probleme de stat, seu statul să ia asupra-și plata ce li-se cuvine notarilor, ba chiar să li-se dea cuincuenal.

După adunare, s'ermanii *paria* s'au întrunit la un prând lucullic, unde s'a toastat pentru stăpân și pentru slujbași.

Revistă externă.

Italia și desarmarea. „*Italia*“ din Roma publică răspunsul ministrului de esterne *Canevaro*, la propunerea Țarului. Răspunsul dăce, că guvernul italian primesce de a lua parte la conferență și e gata a contribui din toate puterile sale la rezultatul fericit al acestei mărețe opere.

Cestiunea Cretei se apropie de rezolvare. Anglia, Rusia, Franța și Italia au subscris proiectele admiralilor lor privitoare la pacificarea Cretei. Aceste proiecte vor fi trimise în formă de ultimatum Sultanului. „*Agentia Reuter*“ dăce, că cele patru puteri sunt hotărâte a-și trimite corăbiile lor în Dardanelle, decât Sultanul nu va satisface cererile lor, ba vor merge și mai departe până la Constantinopol, ca să forțeze pe Sultan a-le primi planul de pacificare.

Intre Serbia și Bulgaria se pregătesc un conflict. Principele Bulgariei a trimis la Belgrad un atașat militar, pe care însă guvernul sârbesc l'a refuzat pe motiv, că atașatul ar fi participat la asasinarea lui *Stambulow*. Principele *Ferdinand* a primit vestea refuzului în străinătate. El s'a reintors îndată acasă și s'a dus direct la ministeriul de război, ăr de acolo la șeful statului-major *Paprikov*, cu care a conferit timp îndelungat. Resultatul consfăturii lor a fost, că rezervele divisiunilor din Vidin și Sofia au fost chiămate sub arme, sub pretext de manevre la granița sârbescă. Aceste manevre sunt o adevărată demonstrație contra Serbiei și din pricina lor guvernul din Belgrad se simte foarte atins. Ministru sârbesc de război încă a concentrat două corpuri de armată, pe cari le-a trimis la granița sârbescă, tot sub pretext de manevre.

Despre China n'avem sciri mai noue. Tot ce se știe este, că Englesii se pregătesc la evenimente neprevăzute. Ei își țin gata corăbiile de război în jur de *Vej-Haj-Vej*. De aici ar apare, că situația în China este mult mai serioasă, decum se credea câte-va zile înainte. Este semnificativ pentru stările actuale din China, că Țarul Rusiei a adresat o telegramă de felicitare împărătesei veduve, din incidentul urcării ei pe tron.

Mișcarea tinerilor turci a ajuns ărăși la ordinea zilei în Turcia; ea preocupă pe Sultan în măsură mai mare decât cestiunea Cretei. Sultanul este mereu înfocat cu acesta mișcare; el a ajuns să stea închis în palatul său și se nu primosă decât pe aceia, cari urmăresc pașii tinerilor turci și fac raporte *Padișalului* despre ea. Mari temeri îi inspiră Sultanului mai ales desertarea în masă a oficerilor. Mai în urmă a desertat colonelul *Suliman-bey*, fiul valiului din *Kania*, care staționa în *Erzerum*. *Suliman* a fugit pe-o corăbiă franceză în *Trapezunt*. De-odată cu *Suliman* a desertat și colonelul *Husni-bey*, adjutantul de aripă al Sultanului, ăr câte-va zile mai târziu *Fazyl-bey*, atașat la ministeriul de esterne. Cei doi din urmă au fugit în străinătate.

Stările din Cuba sunt prezentate în color caracteristic de cătră corespondentul din Havanna al diarului engles „*Times*“. El își începe aprecierile cu data de 12 August, ziua publicării armistițiului. Armata, dăce el, a primit c'o ușurință proverbială armistițiul. Americanii veniți în Havanna își bat acum joc de răsculați, cari în loc de a primi independență, au schimbat jugul spaniol cu cel american. Părțile răsaritene ale insulei sunt ocupate, ce-i drept, de cătră Americani, cari își dau toate silințele a face și susține ordine, în părțile apusene însă domnesc stări anarhice. Cartierul principal al răsculaților se află abia într'o depărtare de 5 kilometri de Havanna. Americanii ar pute foarte ușor să între în tractări cu ei, până acum însă n'au făcut nici un pas de felul acesta, așa că nu se știe de e pace, ori război între ei. Răsculații de răsarit ai insulei se plâng grozav contra Americanilor, cari nu le dau hrană, nici îmbrăcăminte, nici nimic. Din pricina acesta ei sunt siliți a jefui, ca să nu piară de fôme. Bande număröse de jăfuitori cutrieră localitățile din prejur, fără a fi supărate de cine-va; Americanii nu-i împiedecă, Spaniolii cu atât mai puțin. Așa, o cetă de Negrii a atacat o fabrică de zahar, care era provădută cu bastiône și apărată de soldați plătiți. Apărătorii s'a predat și banda de jăfuitori a pētruns în locuințele Albilor, au tirit afară femeile și au început a le profana și ucide. Astfel de stări sunt generale în Cuba, de când vitejii Americani au ocupat insula dela Spaniolii.

SCRIRILE DILEI.

— 16 (23) Septemvire.

Parastas pentru împărătesa-regină Elisabeta în Zărnesci. Ni-se scrie din Zărnesci: Cu deosebită solemnitate s'a celebrat aici Sămbătă parastasul pentru odihna sufletului răposatei împărătese-regine Elisabeta. A luat parte un public numărös, între care toți funcționarii administrativi și comunali, precum și personalul ambelor fabrici din Zărnesci. Parastasul a fost oficiat de ambii preoți, d-nii *Dan* și *Străvoiu*. Elevii școlii elementare române, cu stégul școlii îmbrăcat negru și în frunte cu corpul învătătoresc, s'au postat în mijlocul bisericeii, formând cordon de-o parte și de alta. În fine observ, că cântările funebre le-a esecutat corul școlar sub conducerea învățătorilor. Protopopul onorar *Dan* a ținut cu acesta ocaziune și o scurtă cuvântare funebă.

În afacerea înființării unei Metropolii române în Macedonia. „*Politische Correspondenz*“ din Viena publică următoarea informație: „Este inexact, că s'ar fi făcut vre-un pas în afacerea înființării unei Metropolii române pentru cutzo-vlahii-macedoneni. Vechile obstacole, bine cunoscute, se opun și acum regulării acestei cestiuni“.

Din „Enciclopedia Română“, publicată din însărcinarea și sub auspiciile „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“, după cum se știe, s'a prezentat la adunarea generală a Asociațiunii, ținută în Beius, Tomul I, care cuprinde 10,401 articole (A—Copenhaga) cu 120 harte și ilustrațiuni. După cum suntem informați, redacțiunea acestei mari și importante publicațiuni a început deja lucrările pentru tomul II și va publica încă în decursul lui Octomvire fasc. 11, în care se va termina litera *C*, și se vor începe articolele cu inițiala *D*. Publicarea fasciolelor se va face pe viitor în intervaluri cât mai scurte, astfel ca opul întreg să se potă termina încă în anul 1900. Rămâne numai ca și abonații publicațiunii să se achite pe viitor cu mai mare punctualitate de angajamentele lor, deore-ce după informațiunile luate dela editorul „Enciclopediei“, până acum 76% ale abonamentelor nu au fost achitate punctual la termenul stabilit în condițiunile de propunere. Abonații sunt deci rugați și pe această cale a contribui la asigurarea succesului acestei frumoșe întreprinderi prin achitarea ratelor

restante. Scórţele, cari pentru preţul de 1 fl. (resp. frei 2.50) se trimit abonaţilor franco şi recomandat, sunt lucrate cu mult gust şi elegantă, astfel, că „Enciclopedia“ şi după exteriorul ei va fi o decore pentru ori-ce bibliotecă. Comandele se adresează la editorul W. Krafft în Sibiu. Preţul unui tom face fl. 10.—, compactat fl. 11.60 (pentru România fr. 25. — resp. 28.50).

Esamele de oficeri în rezervă, ce s'au ţinut săptămâna trecută în Sibiu, au avut în general un rezultat satisfăcător pentru Români. La artilerie au reuşit toţi, şi anume: Cornel Mesaroş, Basil Crişan, George Dubleş, Sabin Henzel, Stoica, Visarion Brânduşa. La vânători: Val. Moldovan, Cornel Beşan. La reg. 31 de inf.: Victor Popp, Emil Dan, Ioan Botean, Axente Lene, Daniil Şerban, Iuliu Ciugudean, Nicolau Tămaş, Pamfilie Popescu, Ioan Branga. La reg. 50 de inf.: Săbădean, Voina, Harambaşa şi Furnică. — La esamele de voluntari dela reg. 33 din Arad au reuşit dintre Români următorii: Al. Domşa, Aurel Crişan, Tr. Marcu, Coriolan Miron şi Valeriu Nicoră.

Mare furt în Constanţa. Un mare furt s'a comis erî noapte la poştă din Constanţa. Un servitor, care se afla de serviciu şi de pază, a spart în timpul nopţii o ladă de fer, în care se aflau 760.000 lei trimişi prin poştă de „Banca Naţională“ din Bucureşti unui comerciant din Constanţa, a luat dintr'ênşii 460,000 lei în pachete de bilete de câte o mie lei, şi a dispărut. Se crede, că hoţul a plecat cu o barcă pe mare spre Sulina, s'eu Varna. S'a telegrafat autorităţilor din aceste două oraşe dându-se semnalmentele fugarului, în aşteptarea pornirii agenţilor, cari se vor trimite pe urmele lui.

La gimnasiul real „Tudor Vladimirescu“ din Târgu-Jiu, după cum aflăm din raportul anual, ce l'am primit acum, au funcţionat în anul şcolar 1897—98 următorii profesori: I. Moisil, director (ştiinţele fizico-naturale, igiena şi limba germană); Stefan Bobancu (istorie), Pr. P. Stefulescu (religiă); C. Stefulescu-Bucă (l. română, geografie); Numa D. Frumuşanu (l. franceză, dreptul adm. şi constituţional); Al. Nicolau (matematică, comptabilitate, geografie); Nicolau Bran (desemn şi caligrafie); Eugeniu Bulbuc (muzică); Gh. Hristache (gimnastică). La gimnasiu au fost înscrişi 234 şcolari, toţi Români, afară de un Frances, 2 Germani şi un Jidan. Din numărul total al şcolariilor, 134 au fost fi de agricultor, 32 de preoţi, 19 de funcţionari etc. Dina de 10 Maiu a fost serbată şi anul acesta din partea şcolii în mod festiv şi după un program naţional bogat şi bine ales.

Sărbătorea Jidanilor în Peştă. „Alkotmány“ spune, că Lunî, din incidentul sărbătorii jidovesci Jom-kippur, tote prăvăliile jidovesci din Peştă au fost închise şi fiind-că abia a decea prăvălie din „capitală“ este creştină, oraşul aveau aparenţa unei sinagoge. Numărul Jidanilor din Peştă, dice numita fôie, s'a sporit așa de mult, încât ei n'au încăput prin sinagoge, ci și-au închiriat case private și prăvălii. Pe stradele Peştii circulația a încetat aproape de tot, nu se vedea, decât ici colo câte un funcționar alergând la birou. Omenii de „afaceri“, Jidanii, dispăruseră prin sinagoge și temple improvizate. Este interesant și ceea-ce spune „Hircsarnok“ despre frecuentarea ôrelor la facultatea de științe. Tocmai Lunî s'au început prelegerile, der profesorii n'au avut cui să prelégă, „câci din considerare la marea sărbătore israelită, forte puțin studentii s'au prezentat“. Va să dică și acesta facultate s'a jidovit în măsură atât de mare, că studenții creștini sunt forte puțin. — Ferice de nêmul lui Israel!

O variantă a cântecului lui Kossuth. Deputatul Geza Polonyi a persiflat într'un mod forte reuşit pe ministrul-preşedinte Banffy, în şedința dela 26 l. c. a camerei ungare. Vorbind Polonyi despre apucăturile lui Banffy de a amâna mereu camera cu discușii bagatele și cu mică vacanțe,

a caracterizat situația, în care se află ministrul-preşedinte, astfel:

Bánffy Dezső azt izente
Elfogyott a napirendje,
Ha még egyszer azt izeni,
Akor neki el kell menni.

Adecă Banffy vestesce, că i-s'a epuizat ordinea de zi, și decă va mai vesti odată acesta, va trebui să se ducă. — Mare ilaritate a produs în cameră această succésă variantă a cântecului lui Kossuth. Gajári întrebă, că în Szoboszlo s'a cântat acest cântec? Er la întrebarea acesta opoșiționalul Lukács răspunde dicend; „Tăceți, că de nu, voiți spune eu îndată strofa a doua“. — Nu-i vorbă „părinții patriei“ seiu să se amuzeze frumos pe busunarul contribuabililor.

Profeții curiose. Din Stockholm se scrie cu data de 17 Septembrie: Trăiesce ađi în apropiere de Söderasen un țeran, între 70 și 80 de ani, care nu posedă aproape nici o cultură și abia scie scrie și cete, der — cum asigură mai mulți omeni serioși din acel ținut — nu arare-ori se inspiră și apoi profetește evenimente viitoare cu mare esactitate. Sâmbătă după amezî în 3 Sept. c. el povestea cu trei persoane dinaintea casei sale; de-odată tăcu, privi ațintit spre ceriu și nu răspundea nimic, când era întrebat. După câte-va minute el „se deșteptă“ și respirând tare dicise: „Ce urit“. Întrebat fiind, ce însemnăză aceste cuvinte, el dicise: „De ađi într'o săptămână vom ađi o veste nouă dela međa-đi, acolo va fi omorită cu pumnalul o femeie“. În Sâmbăta viitoare sosi scirea despre asasinarea Impărătesei-Regine Elisabeta. Bătrânul a mai profetit tot atunci, că încă înainte de finitul anului, unul din cei mai puternici ai lunei va fi omorît printr'o teribilă de-tunătură.

— Despre aurora boreală, ce s'a văđut în săptămâna penultimă în multe puncte ale Europei centrale „Kremsier Landzeitung“ din Weidhofen lângă Thaga primese un raport, în care se dice între altele: „Fenomenul s'a văđut și în diferite alte ținuturi, der mulți țerani voese să vadă într'ensul un „semn deosebit“, mai ales după ce în acest ținut a fost arestată o Țigancă, căreia i-se atribue o curioasă „profeție“. Bătrâna Țigancă se duse adecă din sat în sat și vesti pretutindenți: „În anul acesta n'ași voi să fiu pom roditor, în anul următor n'ași voi să fiu țeran, er în celalalt an ce vine n'ași voi să fiu domn“. Trasă fiind la întrebare, femeia dicise: „Să mă aresteze numai, căci și așa în trei zile voi fi mórta“. Și așa s'a și întâmplat; femeia muri, cum a đis, și acesta firesce dăđu și mai mare efect cuvintelor ei. Omenii le talmăcesc în tot chipul. Noi înregistram acesta, ca o curiositate despre care se vorbește mult“.

Căldarul bisericesc de răsărit. În Tipo-Litografia Ralian și Ignat Samitca din Craiova a apărut: „Căldarul bisericesc de răsărit în stil vechiu și stil nou, cu noue regule de comput aplicabile și la calendarul bisericesc de apus, de P. Donic, inginer, fost ministru al lucrărilor publice. — În prefața acestui calendar, care este un aprofundat studiu, autorul arată, că e necesar a-se introduce și în biserica răsăritenă calendarul cel nou, însă numai făcend lucrările pregătitoare pentru a pute adopta fără pericol acest calendar. Scopul urmărit cu autorul este decă adoptarea calendarului de stil nou în biserica de răsărit cu respectarea nu numai a sfintelor tradițiuni evanghelice și a anticelor prescripțiuni în privința datei Pascilor, der și cu păstrarea neatinsă a tuturor reglementelor, pascăliilor și metodelor usitate în această biserică pentru stil vechiu, așa că nici chiar în ziua introducerii noului stil nu se va pute observa nici cea mai mică abatere dela cele proscrise pentru tipicul bisericesc noster. Mai poverit ar fi de a se face schimbarea dintr'o singură dată și încă mai înainte de anul 1900, dice autorul, recomandând a-se introduce noul calendar încă cu ziua de 4 (13) Iulie 1899.

Literatură.

Din „Revista Ilustrată“, ce apare în Bistrița și al cêrei redactor e d-l Ioan Pop Reteganul, er editor d-l Ioan Baciu, a apărut broșura 9, pentru Septembrie, cu următorul cuprins: Nu-mî huiți la cap, poesiă de Elena Voronca; Constantin Morariu-Andrievic (biografia și portret) de P.; Abđice; Nu mai vorbi (poesii) de Antoniu Pop; Despre gemeni cu privire la vârsta mamei și la rëndul cronologic al copiilor, de Dr. T.; Norii nopții; În farmercul nopții (poesii) de Alvescu; Bicicleta din punct de vedere igienic, de Ioan Nițu Pop; Stăruința, poesiă de Alvescu; Madame Josselin, novelă de Theuriet, trad. de Nițu; Și stelelor, poesiă de Enea Pop Bota; Poveste tristă, poesiă de Alvescu; Aron Boca Velchereanul (biografia și portret); Din pățaniile mătușei, de Iosif Velcean; Singur, de A.; Amintirea, poesiă de Alvescu; Ceapsă și ochelari, novelă trad. de Iuliu Bran; Casa lui Avram Iancu (cu ilustrațiune); Busuiocul și Boziul, legendă de Ant Pop; În asfințit, poesiă de Alvescu; Pardositorii români din Bistrița (ilustrațiune); Descănțece, de St. Tuțescu și I Pop Reteganul; Cântece populare de N. Bodnar; Țeranii noștri (trei ilustrațiuni și printre ele poesii populare de I. Stancă“ Bibliografă, Telefonul Redacției etc. — La editorul „Revistei Ilustrate“ Ioan Baciu în Șoimuș (p. u. Nagy Sajo) se mai află exemplare din această revistă de pe semestrul I legate în legătură de lux și costă: ediția de salon 5 fl., cea poporală 3 fl. Pentru învătătorii dela școlile populare, apoi pentru țerani, studenți și soldați mai efină cu câte 1 fl., fiă-care ediția. Dela același editor se mai pot comanda broșurile de pe întreg anul curent. Prețul ediției de salon 6 fl., al ediției populare 3 fl. pe anul întreg.

NECROLOG. Ioan Hulpuș, comerciant în Alămor, după îndelungate suferințe a răposat Duminecă în 6 (18) Sept. în al 45-lea an al etății și al 21-lea al căsătoriei. Il jălesce întristată-i soția Paraschiva născ. Bobeș, cu fiu și fiica sa: Maria m. Neamțu, George, Corneliu și Ioan; Samoilă și Rachila Hulpuș ca părinți, Maria m. Popa ca soră și alte număröse rudeni. — Fiă-i țerăna ușoră!

ULTIME SCIRI.

Cernăuți, 28 Septembrie. (Telegramă part. a „Gaz. Trans.“) Din cauză, că combate guvernul și procederea lui mai ales față cu Români, diarul de aici al partidei naționale române, „Patria“, este acum numer de număr confiscată.

Viena, 27 Septembrie. Joi se va ține proxima ședință a „Reichsrath“-ului. În cercurile parlamentare se crede, că opoșiția nu va impiedeca prima cetire a proiectelor pactului, nici ru va ridica greutăți contra alegerei comisiei pentru cuotă. În ședința de Joi guvernul va fi provocat să așternă camerei raportul asupra tractărilor, ce le-a avut în August cu guvernul ungar în cestiunea pactului. Se va face apoi o propunere de urgență, ca regimul §-lui 14 să fie ridicat și guvernul să se pronunțe și asupra sistării staturii din Galiția. Despre ședința de Joi se crede în general, că va fi liniștită.

Paris, 27 Septembrie. Din isvor acreditat se vestesce, că guvernul a ordonat, pe cale teiegrafică, readucerea lui Dreyfus în Franția.

Paris, 27 Septembrie. „Fronde“ comunică sub rezervă scirea, că Zurlinden, comandantul militar al Parisului, a fost ridicat din post, Picquart a fost liberat și ministrul de agricultură Viger și-a dat dimisia. „Matin“ însă dice, că Viger încă nu și-a dat dimisia.

Canea, 27 Septembrie. Privitor la planurile celor patru puteri în cestiunea Cretei, se anunță, că decă Pórta nu va da țăănă la 15 Octombrie răspuns satisfăcător, câte-va orașe vor fi blocate pe mare și uscat, după ce creștinii vor fi provocați să le părăsescă.

DIVERSE.

Edison și dragostea. Omenii cei mari, întocmai ca cei mici, au să trecă cu toții prin ispitirile dragostei dintăi. Prima soție a lui Edison a fost telegrafistă în serviciul lui. Intr'o zi el rămase la spatele scaunului privind cu multă atențiune grațiositatea mișcărilor telegrafistei. — „Domnule Edison“ — se întorce de odată copila — „nu pot să lucrez, decă stai la spatele mele séu decă mî stai în apropiere“. — „Cum se pôte?“ — întrăbă Edison. — „Nu sciu. Dér deși nu te vėd, simțesc totuși, că ești aproape de mine“. Edison o privi lung în ochi și îi dicise cu căldură: — „E multă vreme de când mă ocup cu d-ta și decă vrėi, să-mi fi soție“. Telegrafista erupse în plâns de emoție, și ceru timp de cugutare, să vorbească cu mamă-sa. După o lună o conduse la altar.

Cât prețesce corónele domnitorilor. Coróna, ce împodobesce capul reginei Wilhelmina și care a trecut peste atâtea adversități (ea a fost furată mai anii trecuți), însă o parte a prețioselor au fost aflate) representă o valóre de 2,400,000 mărđ. Prin anii 80 prințul Drago, unchiul exreginei spaniole Isabela, s'a dus în America, ca să cumpere dela acesta coróna, care a dus'o cu ea; coróna însă se afla în mâinile archimilionarului Jay Gould, care cumpărase coróna pe séma fiicei sale, contesa Castellan, cu suma de 500,000 mărđ. Coróna reginei englese Victoria, pe care o împodobesc 2500 diamante și 234 mărđăritare, este unică în felul ei; ea pe lângă 4½ procente ar aduce un venit anual de 300,000 mărđ. Preț fabulos are și coróna portugheză, a cărei valóre e socotită în 26 milioane mărđ. De-o valóre egală acesteia este coróna Țarului. Coróna ungară cântăresce 14 funți, are 54 safire, 50 rubine, 1 smaragd și 33 mărđăritare. Tóte aceste coróne însă dispar pe lângă corónele principilor din Orient. Așa de pildă, coróna din diamante a Sultanului din Jahore prețesce 48 milioane mărđ.

Facultatea de conversație a femeilor. O revistă femeiască americană, a provocat pe-o profesóră de gramatică din New-York, să-și spună părerea asupra facultății de conversație a femeilor. Ea răspunde invitării astfel: „Femeile nóstre sunt inteligente, multe din ele sciu să facă distracție, însă forte puțin se pricep, cum se converseze bine. E fapt, că femeia americană e bogată la vorbă, e viie, pișcătore în limbagiu și pretinde să fiă ascultată cu atențiune — însă ei nu-i prea place a asculta pe alții. Afară de acesta vorbește atât de repede, încât efectul se pierde cu totul. Am trăit în Europa timp mai îndelungat și am avut prilej de a observa facultatea de conservație a diferitelor națiuni. E lucru notoric, că femeia franceză e neîntrecută în conversația de interes, însă nice femeile polonorescși nu stau mai înderēt. Am cunoscut multe femei danese, cari conversau cu interes, numai cât știința acestora e mai profundă, pe când francezele și polonezele au mai mare rutină, ce ușor se pôte însuși. Prin acesta nu voiți să dic, că fiă-care femeie pôte fi ușor învățată a conversa. Modalitatea mea stă în privința acesta, în aceea, că mai întâi studiez greșelile, de care îi desvėș pe elevi. Apoi învăț cum nu este iertat a vorbi și numai după aceea cum trebuie să se vorbească. Cel mai greu este a învăța pe-o femeie, căreia îi place să flecărască multe“.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 27 Septembrie 1898.

Renta ung. de aur 4%	119.80
Renta de corone ung. 4%	98.—
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	119.70
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	100.10
Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. emis.	119.80
Bonuri rurale ungare 4%	96.—
Bonuri rurale croate-slavone	97.25
Impr. ung. cu premii	167.25
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	139.25
Renta de argint austr.	101.75
Renta de hartie austr.	101.65
Renta de aur austr.	120.85
Losuri din 1860.	140.75
Acții de-ale Băncii austro-ungară	904.—
Acții de-ale Băncii ung. de credit.	382.—
Acții de-ale Băncii austr. de credit.	353.15
Napoleondori	9.53 1/2
Mărci imperiale germane	58.85
London vista.	120.15
Paris vista.	47.50
Rente de corone austr. 4%	100.95
Note italiene.	44 05

Cursul pieței Brașov.

Din 28 Septembrie 1898.

Bancnota rom. Cump.	9.50	Vënd.	9.51 1/2
Argint român. Cump.	9.47	Vënd.	9.49
Napoleond'ori. Cump.	9.51	Vënd.	9.53
Galbeni Cump.	5.60	Vënd.	5.65
Ruble Rusescoi Cump.	127.—	Vënd.	128.—
Mărci germane Cump.	58.50	Vënd.	—
Lire turcescoi Cump.	11.70	Vënd.	—
scris. fonc. Albina 5%	101.—	Vënd.	102.—

Tramvaiul Brassó—Hosszufalu.

Nr. 736—1898.

Publicațiune!

Avem onore a face cunoscut On. public, că cu 1 Octombrie a. c. intră în vigoare ordinea cea nouă a mersului tramvaiului. Datele mai de aproape se află în placatele, ce sau împărțit deja.

Totodată facem cunoscut, că cu începerea ordinii nouă se sisteză halta din Strada școlii și Egres, din contra se deschide o haltă nouă în Strada Fântânii, înaintea casei Nr. 19.

Brașov, 26 Sept. 1898.

377.2-3 Administrația tramvaiului.

ANUNCIURI
(insertiuni și reclame)

sunt a se adresa subscrisei administratiunii. In cazul publicării unui anuntiu mai mult de poată se face scădemēt, care crește cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazetei Trans.“

AVIS de DANS.

Am onore a înștiința pe m. on. public, stimați părinți, directori de institute și junimea amatori de dans, că voi deschide cu începere dela 20 Septembrie a. c. n.

în sala Hotelului Pomul verde un

CURS DE DANS,

care va dura trei luni.

In școla mea se vor instrua, afară de toate dansurile usitate și de regulele de bună purtare, încă și cele mai recente noutăți din arta dansului, după metoda cel mai lesnicios. — Dau instrucție de dans și particular. — Onorariu moderat.

Rugându-mă de a cerceta școla mea de dans, asigurând, că voi stăruia a merita încrederea m. on. public.

Cu distincă stimă:

Iosef Chrestels,
măestru de dans.

3-3

ABONAMENTE

LA
„GAZETA TRANSILVANIEI“

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei luni.	3 fl. —
Pe șese luni.	6 fl. —
Pe un an	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei luni.	10 fr.
Pe șese luni	20 fr.
Pe un an	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe an	2 fl. —
Pe șese luni.	1 fl. —
Pe trei luni	50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe an	8 franci.
Pe șese luni	4 franci.
Pe trei luni	2 franci.

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Domnii, cari se vor abona din nou, să binevoiescă a scrie adresa lămurit și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.

Esport de VINURI VERITABILE de Ardeal.

Subscrisul are onore a aduce la cunoștința On. public, că pentru orașul Brașov și împrejurime **am luat asupra-mi singurul deposit de**

Vinuri veritabile de Ardeal
din pivnițele lui

R. FOREK, din Sebeșul-săsesc,
pe care le recomand cu următoarele prețuri fixe: de **36, 42 și 48 cr. litru**, fără sticlă, prețul sticlei à cr. se reintorțe la predarea sticlei góle.

Recomand mai departe diferite **vinuri de desert**, calitatea cea mai bună, pe lângă prețuri ieftine.

Primesc și comande de vinuri în butoie dela **50 litre în sus**, după prețurile stabilite în prețurile curent.

Invit On. public de-a proba vinurile din depositul meu.

Cu distincă stimă:
FRIDERIK HAUSENMAYER
Brașov.

3-5

Vinuri negre igienice.

Antreprize de pompe funebre
E. Tutsek.

Brașov, Strada Porții Nr. 12.
(Lipit de depoul de ghetete al D-nului I. Sábádeanu.)

Recomandă Onor. public la casuri de mórte, aședământul său de înmormântare bogat asortat in cari tóte obiectele, atât sortele mai de rând, cât și cele mai fine, se pot căpăta **cu prețuri ieftine.**

Comisiune și **depon de sicriuri de metal** ce se pot închide hermetic, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea proprieă a tuturor **sicriurilor de lemn, de metal și imitațiuni de metal și de lemn de stejaru.**

Depou de **cununi** pentru monumente și **plântici** cu prețurile cele mai moderate.

Reprezentanță de monumente de **marmură**, care funebre proprii cu 2 și cu 4 cai, precum și un **car funebru** vëndet, pentru **copii**, precum și cioclii.

Comande întregi se escută **prompt și ieftin**, ia u asupra-mi și **transporturi de morți in străinătate.**

La casuri de mórte a se adresa la
E. Tutsek.

14-*

Sosirea și plecarea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.
Valabil din 1 Maiu st. n. 1898.

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Budapesta la Brașov:

- I. Trenul accelerat (peste Arad) sosesc la 5 ore 7 min. dimineța.
- II. Trenul de persoane la 8 ore dim.
- III. Tr. accel. peste Clușiu la 2 ó. 9 m. p. m.
- IV. Trenul mixt la 10 ore 25 min. séra (acesta dela Budapesta până la Clușiu e tren de persoane, ér dela Clușiu până aici tren mixt)*).

Dela Bucuresci la Brașov:

- I. Trenul mixt, care circula numai Vinerea dela Predeal, la 5 ore 20 min. dim.
- II. Trenul accel. la 2 ore 18 min. p. m.
- III. Trenul mixt, la 5 ore 20 min. p. m.
- IV. Trenul de pers., la 9 ore 8 min. séra.
- V. Trenul accel. la 10 ore 19 min. séra.

Dela Kezdi-Osorheiu la Brașov:

- I. Trenul de persoane la 8 ore 25 m. d., (are legătura in St.-Georgi cu Ciuc-Szerda și Ciuc-Gyimes).
- II. Trenul de persoane la 1 óra 51 m. p. m. (dela prima Iulie pan' la 31 August va avé și acest tren legătura cu St.-Georgul și cu Tușnadul).
- III. Trenul mixt, la 6 ore 48 m. séra, (are legătura cu Ciuc-Szereda).

Dela Zernesci la Brașov (G. Bartolomeiu).

- I. Trenul mixt 6 ore 34 min. dim.
- II. Trenul mixt la 1 óra 14 min. p. m.
- III. Tren mixt la 8 ore 16 m. séra.

Dela Sinaia la Brașov**):

- Trenul de persoane la 7 ore 40 min. dim.

Plecarea trenurilor din Brașov:

Dela Brașov la Budapesta:

- I. Trenul mixt la 5 ore 8 min. dimineța (acest tren merge până la Clușiu ca tren mixt, ér de acolo mai departe ca tren de persoane).
- II. Tr. accel. (peste Clușiu) la 2 ó. 45 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la 7 ore 48 min. séra.
- IV. T. accel. (peste Arad) la 10 ore 26 min. séra.

Dela Brașov la Bucuresci:

- I. Trenul de persoane la 3 ore 55 min. d.
- II. Trenul accelerat (ce vine dela Arad) la 5 ore 14 min. dim.
- III. Trenul mixt la 11 ore a. m.
- IV. Trenul accelerat (ce vine pe la Orada Clușiu) la 2 ore 19 min. p. m.

Dela Brașov la Kezdi-Osorheiu:

- I. Trenul de persoane la 5 ore 19 min. dim. (are legătura cu Tușnad) Ciuc-Szereda. 3 ó. 15 m.
- II. Trenul mixt la 8 ore 50 min. a. m.
- III. Trenul de pers. la 3 ore 15 m. p. m. (are legătura cu linia Tușnad-Ciuc-Szereda.)

Dela Brașov la Zernesci (G. Bartolomeiu).

- I. Trenul mixt la 9 ore și 5 min. a. m.
- II. Trenul mixt la 3 ore 18 min. p. m.
- III. Tren mixt la 9 ore 30 m. séra.

Dela Brașov la Sinaia**):

- Trenul de persoane la 6 ore 40 min. séra.

*) V. Un alt tren mixt, care circula numai Vinerea dela Augustin (Agostonfalva) la 7 ore 4 min. dimineța.

**) Acest tren începând circulația dela prima lunie in fă-care Duminecă și sârbătórea precum și in fă-care Joi.